

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Өмнөговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: УВА-2023/11/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Улаангом хот
2023 он

Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар,

Дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Батсуурь

Утас: 70453317, Цахим хаяг:
BatsuuriM@audit.gov.mn

Аудитын менежер: М.Бат-Амгалан

Утас: 70453721, Цахим хаяг: Bat-Amgalanm@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Т.Намжил

Утас: 70453721, Цахим хаяг: NamjilT@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт	3
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	5
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	14
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	14
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	14
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	15
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт	15
3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлтүүд.....	15
4. Аудитын тайлан	20
4.1 Ерөнхий зүйл	20
4.2 Материаллаг байдал	20
4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт.....	20
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	20
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	21
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	21
5. Аудитын илрүүлэлт	22

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

**УВС АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

213400, Увс аймаг, Улаангом сум,
Ө.Бадрахын гудамж
Утас: 70-45-33-17, Факс: (976)70-45-33-17,
E-mail: uvs@audit.gov.mn

2022.03.23 № УВА-2022/11/НА-СТА-ТТЗ
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Өмнөговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Өмнөговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд сумын орон нутгийн орлогын төлөвлөгөө 115.7 сая төгрөгөөр буюу 40.1 хувиар давж биелсэн байна. Аймгийн Засаг даргын 2022 оны 11 дүгээр сарын 28-ны өдрийн А/697 дугаар захирамжийн дагуу сумын орон нутгийн орлогоос 70.0 сая төгрөгийг аймгийн орон нутгийн орлогод татаж авсан байна.

Аудитын гол асуудал

АДБОУС 2701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

6200700682

Бусад асуудлын хэсэг

Санхүүгийн тайлангийн тодруулга толилуулгад тусгаагүй, аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалтын улмаас аудитын хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй асуудал гараагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

М.БАТСУУРЬ

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1. АУДИТ ХИЙСЭН НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	992,904,145.97	804,142,094.56
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	112,700,547.22	200,311,972.33
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	112,700,547.22	200,311,972.33
31210	Төгрөг	112,700,547.22	200,311,972.33
31211	Төрийн сангийн харилцах	107,161,587.53	200,311,972.33
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	5,538,959.69	
33	АВЛАГА	431,537,270.17	326,008,507.23
33100	Ажиллагчтай холбогдсон авлага	1,646,343.00	
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	111,721,280.00	
33400	Зээлийн хүүгийн авлага	16,788,004.00	19,678,656.00
33500	Бусад авлага	66,619,027.94	32,495,000.00
33510	Байгууллагаас авах авлага	34,619,027.94	495,000.00
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	32,000,000.00	32,000,000.00
33600	Зээлийн авлага	234,762,615.23	273,834,851.23
33610	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	234,762,615.23	273,834,851.23
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	234,762,615.23	273,834,851.23
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	448,666,328.58	277,821,615.00
35100	Түүхий эд материал	11,380,258.40	0.00
35130	Эм боох материал	11,380,258.40	
35400	Хангамжийн материал	437,286,070.18	266,076,949.00
35410	Бичиг хэргийн материал	14,857,105.20	2,043,550.00
35420	Аж ахуйн материал	158,093,862.04	40,783,323.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	9,915,000.00	1,770,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,150,000.00	
35450	Барилгын засварын материал	4,192,600.00	
35460	Хүнсний материал	12,498,485.10	
35470	Бусад хангамжийн материал	236,579,017.84	221,480,076.00
35600	Мал амьтад		11,744,666.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	12,061,683,499.47	4,696,684,601.19
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	12,061,683,499.47	4,696,684,601.19
39200	Биет хөрөнгө	11,858,497,894.39	4,644,318,601.23
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	7,957,138,137.85	1,187,157,668.68
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-559,406,492.71	-262,506,314.65
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	249,388,500.00	107,988,500.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-173,453,833.19	-86,468,735.81
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	1,174,455,511.38	241,055,968.56
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-751,957,715.09	-111,911,617.82
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	409,211,640.08	75,734,786.97
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-281,294,298.44	-55,737,060.27

39209	Зам, гүүрийн байгууламж	3,519,606,700.00	3,519,606,700.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 245,878,476.12	-382,864,691.28
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	68,824,835.00	
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	510,132,741.50	462,930,675.62
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-190,915,628.83	-165,667,278.77
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	115,000,000.00	115,000,000.00
39217	Ном	57,646,272.96	
39300	Биет бус хөрөнгө	203,185,605.08	52,365,999.96
39301	Програм хангамж	6,096,100.00	2,772,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,892,494.92	-2,172,000.04
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	207,182,000.00	57,966,000.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-6,200,000.00	-6,200,000.00
39400	Бусад хөрөнгө /ТӨҮГ/	0	0
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	13,054,587,645.44	5,500,826,695.75
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	16,596,181.87	3,978,382.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	16,596,181.87	3,978,382.00
41300	Өглөг	16,596,181.87	3,978,382.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	4,353,558.37	800
41360	Бусад өглөг	12,242,623.50	3,977,582.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	9,732,584.50	1,169,000.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	2,510,039.00	2,808,582.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	13,037,991,463.57	5,496,848,313.75
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	13,037,991,463.57	5,496,848,313.75
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,894,483,328.58	657,589,947.77
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	2,894,483,328.58	657,589,947.77
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	6,418,553,743.75	4,540,840,517.40
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	5,626,714,276.40	11,956,743,269.19
51220	Тайлант үеийн үр дүн	791,839,467.35	-7,415,902,751.79
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	3,724,954,391.24	298,417,848.58
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	13,054,587,645.44	5,500,826,695.75

2.2. АУДИТ ХИЙСЭН НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	7,989,004,762.36	2,943,146,383.24
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	106,185,514.02	400,724,512.98
110	Орлогын албан татвар	75,219,574.02	186,611,906.98
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	75,219,574.02	186,611,906.98
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх		123,676,279.58
110002	Үйл ажиллагааны орлого	23,741,867.00	12,244,308.00

110003	Хөрөнгийн орлого	47,113,484.02	40,550,523.40
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	1,153,128.00	8,760,260.00
110008	Шууд бус орлого	3,211,095.00	1,380,536.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	22,495,764.00	28,509,929.00
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар		2,987,730.00
113002	Бууны албан татвар	1,230,000.00	1,054,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	21,265,764.00	24,468,199.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	8,470,176.00	185,602,677.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	3,808,200.00	2,710,813.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,579,200.00	1,510,813.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	2,229,000.00	984,000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж		216,000.00
1181	Газрын төлбөр	4,361,976.00	4,759,144.00
118101	Газрын төлбөр	4,361,976.00	4,759,144.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	300,000.00	178,132,720.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр		177,774,720.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	300,000.00	358,000.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,861,942,439.29	474,152,826.72
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,861,942,439.29	474,152,826.72
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,851,099,939.29	470,647,826.72
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	13,096,610.00	7,292,977.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	2,838,003,329.29	463,354,849.72
120009	Бусад орлого	10,842,500.00	3,505,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	5,020,876,809.05	2,068,269,043.54
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,691,286,785.00	179,887,200.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	2,574,887,800.00	
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	116,398,985.00	179,887,200.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	356,399,983.00	112,867,135.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	6,725,000.00	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,265,000.00	106,507,135.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	348,409,983.00	6,360,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,790,349,300.00	1,752,021,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	964,477,700.00	1,026,235,800.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	825,871,600.00	725,786,000.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	31,934,135.05	23,492,908.54

133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	31,934,135.05	23,492,908.54
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	150,906,606.00	0.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	150,906,606.00	
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	5,369,395,435.25	2,489,784,828.52
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	5,369,395,435.25	2,289,784,828.52
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,160,914,422.10	1,416,050,519.98
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,451,780,169.60	415,052,800.17
210101	Үндсэн цалин	1,793,192,327.65	307,387,989.88
210102	Нэмэгдэл	415,514,180.00	56,297,219.99
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	24,837,021.25	
210104	Урамшуулал	152,866,739.00	21,978,982.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	65,369,901.70	29,388,608.30
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	319,133,551.54	50,340,174.55
210201	Тэтгэврийн даатгал	230,230,898.52	35,731,141.58
210202	Тэтгэмжийн даатгал	23,218,072.12	4,195,895.89
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	18,612,976.81	3,349,997.58
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,381,058.03	665,264.51
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	42,690,546.06	6,397,874.99
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	378,869,488.23	389,178,874.33
210301	Гэрэл, цахилгаан	24,410,401.23	33,667,704.33
210302	Түлш, халаалт	354,159,087.00	355,511,170.00
210303	Цэвэр, бохир ус	300,000.00	
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	109,917,092.00	27,890,665.00
210401	Бичиг хэрэг	9,790,660.00	4,001,040.00
210402	Тээвэр, шатахуун	58,433,729.00	19,754,450.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,556,308.00	2,653,058.00
210404	Ном, хэвлэл	100,000.00	
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	7,740,690.00	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	28,295,705.00	1,482,117.00
2105	Нормативт зардал	252,760,891.10	0.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	132,400,741.80	
210502	Хоол, хүнс	107,922,709.30	
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	12,437,440.00	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	39,260,300.00	17,090,600.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	850,000.00	
210604	Урсгал засвар	38,410,300.00	17,090,600.00
2107	Томилот, зочны зардал	6,071,000.00	5,888,000.00
210702	Дотоод албан томилот	6,071,000.00	5,888,000.00

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	21,382,004.00	6,251,162.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	17,187,040.00	4,421,800.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,059,200.00	547,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	334,950.00	267,800.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	249,765.00	150,481.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	132,700.00	110,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	754,000.00	349,000.00
210807	Газрын төлбөр	664,349.00	404,881.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	581,739,925.63	504,358,243.93
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	45,438,920.00	237,317,885.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	33,613,775.00	7,555,400.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	502,687,230.63	259,484,958.93
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,208,481,013.15	1,073,734,308.54
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	42,817,000.00	0.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	42,817,000.00	
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	116,253,357.00	24,005,600.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	58,831,757.00	20,921,600.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	57,421,600.00	3,084,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	9110	0
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	9110	
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	998,471,835.05	1,049,728,708.54
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	964,477,700.00	1,026,235,800.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	31,094,135.05	18,630,908.54
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,900,000.00	4,862,000.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	50,929,711.10	0.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	50,929,711.10	
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	2,619,609,327.11	453,361,554.72
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	1,827,769,859.76	7,869,264,306.51
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	6,695,699.01	1,237,587.42
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	410,000.00	
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	1,820,664,160.75	213,722,000.00
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал – Бараа материал		340,917,933.58
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	791,839,467.35	-7,415,902,751.79

2.3. АУДИТ ХИЙСЭН НЭГТГЭСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	5,153,341,164.84	2,557,456,527.52
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	106,185,514.02	400,724,512.98
110	Орлогын албан татвар	75,219,574.02	186,611,906.98
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	75,219,574.02	186,611,906.98
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх		123,676,279.58
110002	Үйл ажиллагааны орлого	23,741,867.00	12,244,308.00
110003	Хөрөнгийн орлого	47,113,484.02	40,550,523.40
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	1,153,128.00	8,760,260.00
110008	Шууд бус орлого	3,211,095.00	1,380,536.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	22,495,764.00	28,509,929.00
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар		2,987,730.00
113002	Бууны албан татвар	1,230,000.00	1,054,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	21,265,764.00	24,468,199.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	8,470,176.00	185,602,677.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	3,808,200.00	2,710,813.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,579,200.00	1,510,813.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	2,229,000.00	984,000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж		216,000.00
1181	Газрын төлбөр	4,361,976.00	4,759,144.00
118101	Газрын төлбөр	4,361,976.00	4,759,144.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	300,000.00	178,132,720.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр		177,774,720.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	300,000.00	358,000.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	135,940,121.77	88,462,971.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	135,940,121.77	88,462,971.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	125,097,621.77	84,957,971.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	125,097,621.77	83,635,089.00
1200045	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		1,322,882.00
120009	Бусад орлого	10,842,500.00	3,505,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	4,911,215,529.05	2,068,269,043.54
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,691,286,785.00	179,887,200.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	2,574,887,800.00	
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	116,398,985.00	179,887,200.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	356,399,983.00	112,867,135.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	6,725,000.00	

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,265,000.00	106,507,135.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	348,409,983.00	6,360,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,790,349,300.00	1,752,021,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	964,477,700.00	1,026,235,800.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	825,871,600.00	725,786,000.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	33,994,135.05	23,492,908.54
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	33,994,135.05	23,492,908.54
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	39,185,326.00	0.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	39,185,326.00	
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	4,868,771,211.59	2,043,537,967.41
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,868,771,211.59	2,043,537,967.41
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,660,384,098.44	962,045,991.46
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,454,347,915.30	413,586,095.17
210101	Үндсэн цалин	1,791,645,162.00	305,989,964.88
210102	Нэмэгдэл	404,838,560.00	56,297,219.99
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	24,211,816.60	
210104	Урамшуулал	168,282,476.00	21,978,982.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	65,369,900.70	29,319,928.30
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	314,057,924.21	50,326,981.96
210201	Тэтгэврийн даатгал	224,334,816.25	35,414,576.76
210202	Тэтгэмжийн даатгал	23,110,616.47	4,165,895.89
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	18,388,081.54	3,334,299.58
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,619,959.00	675,264.51
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	43,604,450.95	6,736,945.22
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	380,199,678.23	389,178,874.33
210301	Гэрэл, цахилгаан	24,590,591.23	34,997,867.33
210302	Түлш, халаалт	355,309,087.00	354,181,007.00
210303	Цэвэр, бохир ус	300,000.00	
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	123,287,577.00	27,497,028.00
210401	Бичиг хэрэг	10,123,360.00	3,494,920.00
210402	Тээвэр, шатахуун	56,694,529.00	19,709,650.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,556,208.00	2,653,058.00
210404	Ном, хэвлэл	244,000.00	
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	8,479,930.00	200,000.00

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	42,189,550.00	1,439,400.00
2105	Нормативт зардал	233,035,671.70	0.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	106,859,656.50	
210502	Хоол, хүнс	115,234,315.20	
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	10,941,700.00	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	48,790,500.00	8,493,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,822,000.00	
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	850,000.00	
210604	Урсгал засвар	45,118,500.00	8,493,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,241,000.00	4,702,300.00
210702	Дотоод албан томилолт	6,241,000.00	4,702,300.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	21,327,412.00	6,451,162.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	17,312,040.00	4,621,800.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,814,400.00	547,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	334,950.00	267,800.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	249,765.00	150,481.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	132,700.00	110,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	754,000.00	349,000.00
210807	Газрын төлбөр	729,557.00	404,881.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	79,096,420.00	61,810,550.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	56,237,420.00	53,643,150.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	22,859,000.00	8,167,400.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,208,387,113.15	1,081,491,975.95
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	42,817,000.00	0.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	42,817,000.00	
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	116,159,457.00	24,220,800.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	58,587,857.00	20,921,600.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	57,571,600.00	3,299,200.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	9110	0
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	9110	
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	998,471,835.05	1,049,728,708.54
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	964,477,700.00	1,026,235,800.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	31,094,135.05	18,630,908.54
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,900,000.00	4,862,000.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	50,929,711.10	7,542,467.41
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	50,929,711.10	5,538,959.69

213505	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт	0.00	2,003,507.72
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	284,569,953.25	513,918,560.11
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	162,383,300.00	317,507,135.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	162,383,300.00	317,507,135.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	162,383,300.00	317,507,135.00
223001	Бусад хөрөнгө	129,900,000.00	317,507,135.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	32,483,300.00	
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-162,383,300.00	-317,507,135.00
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	-122,000,000.00	-108,800,000.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	122,000,000.00	108,800,000.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	122,000,000.00	108,800,000.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	186,653.25	87,611,425.11
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	112,513,893.97	112,700,547.22
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	112,700,547.22	200,311,972.33

2.4. АУДИТ ХИЙСЭН НЭГТГЭСЭН ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2021 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	2,507,931,930.40	1,872,223,199.97	5,549,417,897.70	9,929,573,028.07
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	0	2,019,234.59	2,019,234.59
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,507,931,930.40	1,872,223,199.97	5,551,437,132.29	9,931,592,262.66
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	-2,019,234.59	0	-2,019,234.59
Өмчид гарсан өөрчлөлт	386,551,398.18	1,854,750,425.86	75,277,144.11	2,316,578,968.15
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	791,839,467.35	791,839,467.35
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,894,483,328.58	3,724,954,391.24	6,418,553,743.75	13,037,991,463.57
2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	2,894,483,328.58	3,724,954,391.24	6,418,553,743.75	13,037,991,463.57

Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	- 2,236,893,380.81	- 3,426,374,661.76	5,538,189,525.4 4	- 125,078,517.13
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	657,589,947.77	298,579,729.48	11,956,743,269.19	12,912,912,946.44
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	-161,880.90	0	- 161,880.90
Тайлант үеийн үр дүн	0	0	- 7,415,902,751.7 9	- 7,415,902,751.7 9
2021 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	657,589,947.77	298,417,848.58	4,540,840,517.4 0	5,496,848,313.7 5

2.5. АУДИТ ХИЙСЭН НЭГТГЭСЭН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,448,874,500.00	1,302,508,791.46
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,001,786,000.00	979,986,791.46
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	977,564,800.00	955,765,991.46
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	420,477,800.00	413,586,095.17
210101	Үндсэн цалин	376,004,800.00	305,989,964.88
210102	Нэмэгдэл		56,297,219.99
210104	Урамшуулал	12,553,000.00	21,978,982.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	31,920,000.00	29,319,928.30
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	52,492,700.00	50,326,981.96
210201	Тэтгэврийн даатгал	35,831,100.00	35,414,576.76
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,215,500.00	4,165,895.89
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,372,500.00	3,334,299.58
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	824,700.00	675,264.51
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,248,900.00	6,736,945.22
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	393,927,300.00	389,178,874.33
210301	Гэрэл, цахилгаан	39,682,700.00	34,997,867.33
210302	Түлш, халаалт	352,828,600.00	354,181,007.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,416,000.00	
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	27,609,100.00	26,377,028.00
210401	Бичиг хэрэг	3,421,000.00	3,494,920.00
210402	Тээвэр, шатахуун	17,797,500.00	18,589,650.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,750,400.00	2,653,058.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	200,000.00	200,000.00

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,440,200.00	1,439,400.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,194,700.00	6,993,000.00
210604	Урсгал засвар	7,194,700.00	6,993,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4,726,800.00	4,702,300.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,726,800.00	4,702,300.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	11,388,500.00	6,451,162.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	9,307,800.00	4,621,800.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	547,200.00	547,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	314,200.00	267,800.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	194,500.00	150,481.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	124,500.00	110,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	349,900.00	349,000.00
210807	Газрын төлбөр	550,400.00	404,881.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	59,747,900.00	58,150,550.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	51,029,600.00	49,983,150.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8,718,300.00	8,167,400.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	24,221,200.00	24,220,800.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	24,221,200.00	24,220,800.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	20,921,600.00	20,921,600.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,299,600.00	3,299,200.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	272,088,500.00	213,722,000.00
223001	Бусад хөрөнгө	272,088,500.00	213,722,000.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	175,000,000.00	108,800,000.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	175,000,000.00	108,800,000.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	3,994,963,800.00	3,733,438,378.06
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	186,887,200.00	179,887,200.00
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	0	0
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	186,887,200.00	179,887,200.00
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,067,987,300.00	1,007,604,891.46
320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,067,987,300.00	1,007,604,891.46
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	194,000,000.00	84,957,971.00
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	143,000,000.00	83,635,089.00
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	10,000,000.00	1,322,882.00
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	41,000,000.00	0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0	43,326,185.99

5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0	11,263,949.27
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	1,427.00	1,417.00
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	8	8
610001	Төсвийн байгууллага	2	2
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	65	66
620001	Удирдах ажилтан	9	9
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	11	12
620003	Үйлчлэх ажилтан	2	2
620004	Гэрээт ажилтан	43	43
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	65	66
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	10	11
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	38	38
650010	Гэрээт ажилтан	9	9
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	8	8

2.6. АУДИТ ХИЙСЭН НЭГТГЭСЭН НЭМЭЛТ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

Код	Үзүүлэлт	/төгрөгөөр/ ТЗ цэвэр дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	118,406,094.69
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	14,620,959.69
210	БАРАА , АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,220,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,120,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,120,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,500,000.00
210604	Урсгал засвар	1,500,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,600,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,600,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	10,400,959.69
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	10,400,959.69
213503	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5,538,959.69
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,862,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	103,785,135.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	103,785,135.00
223001	Бусад хөрөнгө	103,785,135.00
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	112,867,135.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	112,867,135.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	106,507,135.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	6,360,000.00

III	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	-5,538,959.69
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	5,538,959.69

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Өмнөговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь Төрийн захиргааны байгууллагын манлайллыг дээшлүүлж, Төрийн албаны шинэчлэлийг гүнзгийрүүлж, хууль тогтоомж, Засгийн газрын болон аймаг, сумын Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг орон нутагт сурталчлах, хэрэгжүүлэх ажлыг шуурхай зохион байгуулах, хөгжлийн явцад хяналт шинжилгээ хийх, үр дүнг үнэлж дүгнэх, удирдлагыг цаг үеэ олсон зөвлөгөө, бүх талын үйлчилгээ мэдээллээр хангах, иргэдэд төрийн үйлчилгээг шуурхай, чанартай хүргэх гэсэн зорилгын дор үйл ажиллагааны чиглэл зорилтоо тодорхойлон ажиллажээ.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлтүүд орсон байна. Үүнд:

- ✓ Хөдөлмөрийн тухай хууль - Шинэчлэн найруулгыг 2022 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс мөрдөж эхэлсэн.
- ✓ Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль 2022 оны 04 дүгээр сарын 29-ний өдөр батлагдсан.
- ✓ Төрийн албаны тухай хуульд 2022 оны 4 дүгээр сарын 22-ны өдөр, 7 дугаар сарын 05-ны өдөр, 11 дүгээр сарын 11-ний өдөр нэмэлт өөрчлөлтүүд оруулсан байна.
- ✓ Төсвийн тухай хуульд 2022 оны 4 дүгээр сарын 22-ны өдөр, 7 дугаар сарын 01-ний өдөр, 8 дугаар сарын 29-ний өдөр, 11 дүгээр сарын 11-ний өдөр тус тус нэмэлт өөрчлөлт оруулсан байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчаас эрсдэлд суурилсан дотоод аудит хийсэн байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Өмнөговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Өмнөговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар баталсан журмын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт

3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 112.7 сая төгрөг байснаас эцсийн үлдэгдэл 200.3 сая төгрөг болж 87.6 сая төгрөгөөр өссөн байна.

<i>Хүснэгт №1. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл</i>			<i>/сая төгрөг/</i>	
<u>Үзүүлэлт</u>	<u>Эхний үлдэгдэл</u>	<u>Эцсийн үлдэгдэл</u>	<u>Өсөлт (+), Бууралт (-)</u>	<u>Дүнд эзлэх хувь</u>
Төрийн сангийн харилцах	112.7	200.3	87.6	43.8
Дүн	112.7	200.3	87.6	43.8

Эх сурвалж: Өмнөговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлд байгаа 200.3 сая төгрөг төрийн сангийн урсгал санхүүжилтийн харилцах дансанд байршиж байна. Үүнд: Орон нутгийн ерөнхий орлого 189.1 сая төгрөг, Орон нутгийн хөгжлийн сан 9.1 сая төгрөг, Хоршоо хөгжүүлэх сан 2.1 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Аудитын илрүүлэлт:

Өмнөговь сумын Эрүүл мэндийн төв:

Эрүүл мэндийн төв нь Төрийн албаны тухай хуулийн 48 дугаар зүйлийн 48.7 дахь хэсэгт “Төрийн жинхэнэ албан хаагч сахилгын шийтгэл ногдуулсан өдрөөс хойш 1 жилийн дотор сахилгын шийтгэл хүлээгээгүй бол түүнийг сахилгын шийтгэлгүйд тооцно” гэж заасныг зөрчин сахилгын шийтгэлгүйд тооцох хугацаа дуусаагүй 4 ажилтанд нийт 4.5 сая төгрөгийн үр дүнгийн урамшуулал олгосонд төлбөрийн акт тогтоосон.

3.5.3 Авлага

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 431.5 сая төгрөг байснаас эцсийн үлдэгдэл 326.0 сая төгрөг болж 105.5 сая төгрөгөөр буурсан байна.

<i>Хүснэгт №2 Авлагын үлдэгдэл</i>			<i>/сая төгрөг/</i>	
<u>Үзүүлэлт</u>	<u>Эхний үлдэгдэл</u>	<u>Эцсийн үлдэгдэл</u>	<u>Өсөлт (+), Бууралт (-)</u>	
Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1.6	0.0	-1.6	

Зээлийн хүүгийн авлага	16.9	19.7	2.8
Төлбөрт үйлчилгээний авлаг	111.7	0.0	-111.7
Байгууллагаас авах авлага	34.6	0.5	-34.1
Хувь хүмүүсээс авах авлага	32.0	32.0	0.0
Зээлийн авлага	234.7	273.8	39.1
Дүн	431.5	326.0	-105.5

Эх сурвалж: Өмнөговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Авлагын үлдэгдэл буурахад Эрүүл мэндийн төвийн төлбөрт үйлчилгээний санхүүжилт 111.7 сая төгрөгөөр, байгууллагаас авах авлага 34.1 сая төгрөгөөр буурсан нь голчлон нөлөөлжээ. Мөн Хоршоо хөгжүүлэх сангийн зээл, зээлийн хүүгийн авлага өссөн байна.

3.5.6 Бараа материал

Бараа материалын эхний үлдэгдэл 448.7 сая төгрөг байснаас эцсийн үлдэгдэл 277.8 сая төгрөг болж 170.9 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №3 Бараа материалын үлдэгдэл

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Эм боох материал	11.4	0	-11.4
Бичиг хэргийн материал	14.9	2	-12.9
Аж ахуйн материал	158.1	40.8	-117.3
Сэлбэг хэрэгсэл	9.9	1.8	-8.1
Түлш шатах тослох материал	1.1	0	-1.1
Барилгын засварын материал	4.2	0	-4.2
Хүнсний материал	12.5	0	-12.5
Бусад хангамжийн материал	236.6	221.5	-15.1
Мал амьтад	0	11.7	11.7
Дүн	448.7	277.8	-170.9

Эх сурвалж: Өмнөговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Бараа материалын үлдэгдлийн бууралтад Улсын төсвөөс санхүүждэг тусгай зориулалтын шилжүүлгийн байгууллагуудын санхүүгийн тайлан харьяа яамдад нэгтгэгддэг болсон нь нөлөөлжээ. Үүнд: Эм боох материал, бичиг хэргийн материал, аж ахуйн материал, хүнсний материал, бусад хангамжийн материал буурсан нь гол нөлөө үзүүлсэн байна.

3.5.7 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 12,061.7 сая төгрөг байснаас эцсийн үлдэгдэл 4,696.7 сая төгрөг болж, 7,365.0 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №4 Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Барилга, байгууламж, орон сууц	7,957.10	1,187.20	-6,769.90
Хуримтлагдсан элэгдэл	-559.4	-262.50	296.90

Авто тээврийн хэрэгсэл	249.4	108.0	-141.40
Хуримтлагдсан элэгдэл	-173.5	-86.5	87.00
Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	1174.5	241.1	-933.40
Хуримтлагдсан элэгдэл	-751.9	-111.9	640.00
Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	409.2	75.7	-333.50
Хуримтлагдсан элэгдэл	-281.3	-55.7	225.60
Зам, гүүрийн байгууламж	3519.6	3519.6	0.00
Хуримтлагдсан элэгдэл	-245.9	-382.9	-137.00
Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	68.8	0	-68.80
Дуусаагүй барилга байгууламж	115.0	115.0	0.00
Номын фонд	57.7	0	-57.70
Бусад үндсэн хөрөнгө	510.1	462.9	-47.20
Хуримтлагдсан элэгдэл	-190.9	-165.7	25.20
Программ хангамж	6.1	2.8	-3.30
Хуримтлагдсан элэгдэл	-3.9	-2.2	1.70
Бусад биет бус хөрөнгө	207.2	58.0	-149.20
Хуримтлагдсан элэгдэл	-6.2	-6.2	0.00
Дүн	12,061.7	4,696.7	-7,365.0

Эх сурвалж: Өмнөговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 4,696.7 сая төгрөг болж 7,365.0 сая төгрөгөөр буурахад гүйцэтгэлээр санхүүжих улсын төсөвт байгууллагуудын хөрөнгийг шилжүүлснээс голчлон нөлөөлсөн байна. Тайлант онд шилжүүлэн авсан хөрөнгө 38.0 сая, бусад эх үүсвэрээс 172.9 сая, нийт 210.9 сая төгрөгийн хөрөнгөөр нэмэгдэж, бүтцийн өөрчлөлтөөр 8,675.4 сая төгрөгийн шилжүүлж, 40.0 сая төгрөгийн хөрөнгийг акталсан байна.

3.5.8 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн эхний үлдэгдэл 16.6 сая төгрөг байснаас эцсийн үлдэгдэл 4.0 сая төгрөг болж 12.6 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №5 Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл

/сая төгрөг/

<u>Үзүүлэлт</u>	<u>Эхний үлдэгдэл</u>	<u>Эцсийн үлдэгдэл</u>	<u>Өссөн+ Буурсан -</u>	<u>Дүнд эзлэх хувь</u>
Ажилчидтай холбоотой өглөг	4.4	0.0008	-4.3992	
Байгууллагад төлөх өглөг	9.7	1.2	-8.5	
Хувь хүмүүст төлөх өглөг	2.5	2.8	0.3	
Татварын өглөг			0	
НДШ өглөг			0	
Нийт дүн	16.6	4.0	-12.6	

Эх сурвалж: Өмнөговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 4.0 сая төгрөг болж 12.6 сая төгрөгөөр буурсан нь байгууллагад төлөх болон ажилчидтай холбоотой өглөг буурснаас шалтгаалжээ.

Аудитын илрүүлэлт:

Өмнөговь сумын ИТХ:

Сумын ИТХ тайлант онд олгогдоогүй албан томилолтын зардал 610.0 мянган төгрөгийг өглөгөөр тусгаагүй байсанд санхүүгийн тайланд өглөг тусгуулан залруулга хийлгэсэн.

3.5.9 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 13,038.0 сая төгрөг байснаас эцсийн үлдэгдэл 5,496.8 сая төгрөг болж, 7,541.2 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт № 6. ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХУВЬ ОРОЛЦОО

/сая төгрөг/

<u>Үзүүлэлт</u>	<u>Эхний үлдэгдэл</u>	<u>Эцсийн үлдэгдэл</u>	<u>Өсөлт/+/ бууралт /-/</u>	<u>Дүнд эзлэх хувь</u>
<u>Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан</u>	2,894.50	657.60	-2,236.90	
<u>Хуримтлагдсан үр дүн</u>	6,418.50	4,540.80	-1,877.80	
<u>Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү</u>	3,725.00	298.40	-3,426.60	
<u>Дүн</u>	13,038.00	5,496.80	-7,541.20	

Эх сурвалж: Өмнөговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 5,496.8 сая төгрөг болж 7,541.2 сая төгрөгөөр буурсан нь тайлант үеийн үр дүн буурснаас шалтгаалжээ.

Хуримтлагдсан үр дүн 4,540.8 сая төгрөг болж 1,877.8 сая төгрөгөөр буурсан нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ.

3.5.10 Орлогын данс

Тайлант онд Өмнөговь суманд татварын орлого 400.7 сая, татварын бус орлого 474.1 сая, тусламж санхүүжилтийн орлого 2,068.3 сая, нийт 2,943.1 сая төгрөгийн үйл ажиллагааны орлого орсон байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Орон нутгийн төсвийн орлого бүрдүүлэлт

Өмнөговь сумын ИТХ-ын 2022 оны 06 дугаар сарын 20-ны өдрийн орон нутгийн төсвийн тодотгол батлах тухай 7/01 дугаар тогтоолоор Өмнөговь сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагч тайлант онд 288.5 сая төгрөгийн орлого орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэхээр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 404.2 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, төлөвлөгөөг 115.7 сая төгрөг буюу 140.1 хувиар биелүүлсэн байна.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 1,448.9 сая төгрөгөөр, нийт зарлагыг 1,448.9 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд Засаг даргын хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 1,448.9 сая төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 1,001.8 сая төгрөгийг урсгал зардалд, 272.1 сая төгрөгийг хөрөнгийн зардалд, 175.0 сая төгрөгийг эргэж төлөгдөх төлбөрийг хассан цэвэр зээлд зарцуулахаар батлагджээ.

Нийт зардлын 186.9 сая төгрөгийг Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас, 1,068.0 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 143.0 сая төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос, 10.0 сая төгрөгийг туслах үйл ажиллагааны орлогоос, 41.0 сая төгрөгийг урьд оны үлдэгдлээс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр 179.9 сая төгрөгийг Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас, 1,007.6 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 83.6 сая төгрөгийг үндсэн ажиллагааны орлогоос, 1.3 сая төгрөгийг туслах үйл ажиллагааны орлогоос, нийт 1,272.4 сая төгрөгийг санхүүжүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 1302.5 сая төгрөг буюу 89.9 хувьтай байгаа нь Орон нутгийн хөгжлийн сангийн гүйцэтгэл 58.4 сая төгрөг, Хоршоо хөгжүүлэх сангийн гүйцэтгэл 67.9 сая төгрөгөөр дутуу болон 18.6 сая төгрөгийг төвлөрүүлсэнтэй холбоотой байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд нэмэлт санхүүжилтийн дансаар дээд шатны төсвийн захирагчаас 106.5 сая, төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 6.4 сая, нийт 112.9 сая төгрөгийг төвлөрүүлэн, 108.0 сая төгрөгийг зарцуулж 4.9 сая төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Тайлант хугацаанд төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлээгүй байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Өмнөговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022

оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Т.Намжил гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер М.Бат-Амгалан, дарга, тэргүүлэх аудитор М.Батсуурь нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Өмнөговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 03 дугаар сарын 03-ны өдрийн 45 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 0.5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлыг нэгтгэсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлаар тооцож 12.4 сая төгрөгөөр тогтоосныг гүйцэтгэлийн үе шатанд өөрчлөхгүйгээр нэгтгэсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 2,489.8 сая төгрөгийн 0.5 хувь буюу 12.4 сая төгрөгөөс 80 хувиар тооцож 9.9 сая төгрөгөөр тогтоолоо. Материаллаг байдлыг шинж чанарын хувьд авч үзээгүй болно.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор Өмнөговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн тухайн хуульд хамаарах зүйл заалтын хүрээнд горим сорил хэрэгжүүлсэн.

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил гараагүй болно. /АБ-4/

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

Өмнөговь сумын орон нутгийн орлогын төлөвлөгөө 64.4 хувиар давж биелснээс аймгийн Засаг даргын 2022 оны 11 дүгээр сарын 28-ны өдрийн А/697 дугаар захирамжийн дагуу сумын орон нутгийн давсан орлогоос 70.0 сая төгрөгийг аймгийн орон нутгийн орлогод татаж авсан байна.

Сумын 2022 оны татварын орлогын гүйцэтгэл зарим нэр төрлөөр тасарч, зарим нэр төрлөөр давж, нийт дүнгээр 185.7 сая төгрөгөөр давж биелсэн байна. Иймд төсвийн орлогыг бодитой төлөвлөж байхыг зөвлөмж болголоо.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд оруулбал зохих 157 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 153, хугацаа хоцроож 2 мэдээллийг шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулсан байна. Хугацаа болоогүй хүлээгдэж байгаа 2 мэдээлэл байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Өмнөговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайланд завсрын аудит хийгээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар зөвлөмж өгөгдөөгүй байна.

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй байна.

4.7 Харьяа байгууллагуудын аудитын дүнгийн талаар

Өмнөговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 6 төсвийн байгууллага, 2 тусгай сан, нийт 8 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 6 байгууллагад дүгнэлт гаргаж, 2 санг түүвэрт хамруулсан болно.

Аудитад хамрагдсан Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа 6 байгууллагын санхүүгийн тайланд “Өөрчлөлтгүй” санал дүгнэлт өгсөн байна.

Харьяа байгууллагуудад хийсэн аудитаар нийт 5.1 сая төгрөгийн 2 алдаа, зөрчил илэрснээс 0.6 сая төгрөгийн 1 алдааг залруулга хийж, 4.5 сая төгрөгийн 1 зөрчилд төлбөрийн акт тогтоосон.

Харьяа байгууллагуудын аудитаар илэрсэн алдаа зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	ИТХ	1	0.6	1	0.6						
2	ЭМТ	1	4.5			1	4.5				
	Дүн	2	5.1	1	0.6	1	4.5				

5.АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 115.7 сая төгрөгийн 1 зөрчил илэрсэнд зөвлөмж өглөө.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. *Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал*

Өмнөговь сумын 2022 оны татварын орлогын гүйцэтгэл зарим нэр төрлөөр тасарч, зарим нэр төрлөөр давж, нийт дүнгээр 115.7 сая төгрөгөөр буюу 140.1 хувийн биелэлттэй гарсан байна. Тухайлбал: шууд бус орлогын албан татвар 10.6 сая, малд ногдуулах албан татвар 45.7 сая, хөрөнгийн орлого 5.4 сая, түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын татвар 1.7 сая, газрын төлбөр 1.7 сая, бусад орлого 1.5 сая, бууны албан татвар 0.4 сая төгрөгөөр тасарч, ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр 177.8 сая, үйл ажиллагааны орлого 2.2 сая, хөрөнгө борлуулсны орлого 6.5 сая, үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар 1.7 сая төгрөгөөр тус тус давж биелсэн байна.

Өмнөговь сумын 2022 оны татварын орлогын гүйцэтгэл зарим нэр төрлөөр тасарч, зарим нэр төрлөөр давж, нийт дүнгээр 115.7 сая төгрөгөөр давж биелсэн байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 66 дугаар зүйлийн 66.1 дэх хэсэгт "Сум, дүүргийн Засаг дарга орон нутгийн төсвийн удирдлага, санхүүжилтийн талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ", 66.1.1 дэх заалтад "Тухайн шатны төсвийн төсөл, түүний тодотголын төслийг боловсруулах, хэлэлцүүлэх, батлуулах, төсвийн гүйцэтгэлийг зохион байгуулж, тухайн шатны иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд тайлагнах", Монгол улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 59 дүгээр зүйлийн 59.1 дэх хэсэгт "Сумын Засаг дарга харьяалах нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ", 59.1.7 дахь заалтад "Хууль тогтоомж, сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас энэ хуулийн 22.1-д заасан асуудлаар гаргасан шийдвэрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг хариуцан зохион байгуулах", 59.1.19 дэх хэсэгт "Нутаг дэвсгэрийнхээ татварын албыг удирдлагаар хангах, татварын орлогыг хууль тогтоомж, Хурлын шийдвэрийн дагуу төвлөрүүлэх, шилжүүлэх ажлыг зохион байгуулах" гэж заасан бүрэн эрхээ хэрэгжүүлэхдээ сумын татварын орлогыг бодитой төлөвлөөгүй байна.

Зөвлөмж:

Сумын татварын орлогыг бодитой төлөвлөж батлуулах, хэрэгжилтийг хангаж ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг хангаж, нотлох баримтын хамт 2023 оны 9 дүгээр сарын 20-ны өдрийн дотор манай байгууллагад ирүүлнэ үү.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Өмнөговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч	1	115.7					1	115.7
Нийт дүн	1	115.7					1	115.7

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР /М.БАТСУУРЬ/

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

/М.БАТ-АМГАЛАН/

БЭЛТГЭСЭН:

АХЛАХ АУДИТОР

/Г.НАМЖИЛ/

2023 оны 03 сарын 23-ны өдөр